

ŠTVRŤROČNÍK SPOLKU PERMON MARIANKA

MARIANSKY PERMON

HISTÓRIA ♦ PAMIATKY ♦ LUDIA ♦ PRÍRODA

ROČNÍK II.

ČÍSLO: 1/JANUÁR 2010

ZADARMO

SPOLOK PERMON MARIANKA

z príležitosti
150 rokov od začatia
priemyselnej ťažby
a spracovania
bridlice v Marianke

organizuje

VEREJNÚ ZBIERKU

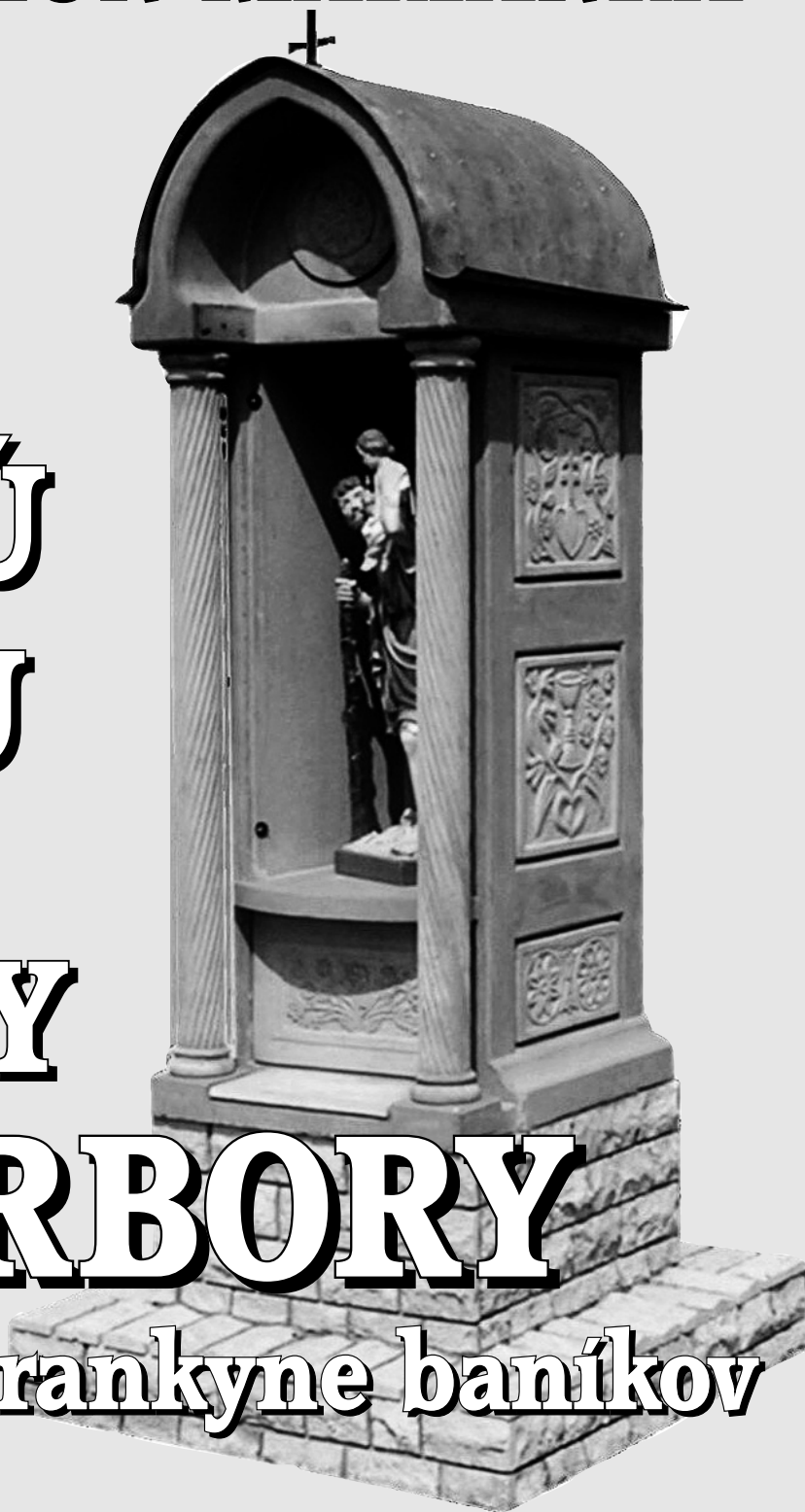
na stavbu

KAPLNKY

SV. BARBORY

so sochou ochrankyne baníkov

Bližšie informácie na str. 2

Vážení čitatelia,

po pár mesiacoch, ktoré boli bohaté na akcie nášho spolku prichádzame s našim spolkovým informačným spravodajom. Možno ste si všimli niektoré zmeny v grafickom prevedení. "Zaručené" informácie z dobre informovaných zdrojov obce, že Mariansky Permon definitívne skončil - čo by určite privítali naši nepravdivci - sa nezakladajú na pravde, čoho dokladom je číslo, ktoré máte v rukách. Ale časopis to nie je len grafika. Sú to hlavne aktuálne informácie.

Toto číslo je doslova "nabité" informáciami o aktivitách nášho spolku. Obdobie jún-december 2009 hodnotíme ako jedno z najúspešnejších v troch rokoch činnosti nášho spolku. Môžete to posúdiť pri hodnotení našich akcií vo výročnej hodnotiacej správe za rok 2009.

Osobitne upriamujeme Vašu pozornosť na odborný seminár s medzinárodnou účasťou "Bridlica-černý mramor v strednej Európe", ktorý sme organizovali 3.-4. júna 2009 a svojim obsahom presiahol aj hranice Slovenskej republiky! Vstup na seminár bol **voľný** a sme presvedčení, že pre všetkých zúčastnených bol poučný.

Rovnako ako minulý rok, aj teraz sa uchádzame o podporu našich priaznivcov a sympatizantov 2 %-mi zo zaplatenej dane z príjmov v roku 2009. Všetkým Vám, ktorí sa pre nás rozhodnete, vopred úprimne ďakujeme.

Jozef Král, šéfredaktor

MARIANSKY PERMON

RYDAVATEL

Spolok Permon Marianka

ŠÉFREDAKTOR, GRAFIKA A JAZYKOVÁ ÚPRAVA
Jozef Král

REDAKČNÁ RADA

Ján Sand, Roman Lehotský, Juraj Slovák

ADRESA REDAKCIE

Družstevná ul. č. 4/375, 900 33 Marianka

TLAČ

Tlačiareň NEUMAHR spol. s r. o.,
Mlynská dolina 5, 841 05 Bratislava

Redakcia si vyhradzuje právo príspevky krátiť a jazykovo upraviť.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Registrované Ministerstvom kultúry SR
evid. číslo : EV 3052/09, 16. 3. 2009

Predná obalová strana

Verejná zbierka na stavbu kaplnky
sv. Barbory so sochou

Zadná obalová strana

SLOVENSKÁ BANSKÁ CESTA
Lokalita 1/5 Marianka
Stará bridlicová baňa v Marianskom údolí
foto: Ivan Paška, 2008

E-MAIL redakcie:

marital@marianka.eu

VEREJNÁ ZBIERKA

5. december 2009 - 31. marec 2010

NA STAVBU KAPLNKY SV. BARBORY, OCHRANKYNE BANÍKOV!

Významné obdobie baníckej histórie našej obce, ktoré dokázateľne siaha už do 2. polovice XV. až prvej polovice XVI. storočia a končí ukončením ťažby a spracovania bridlice v prvých rokoch XX. storočia a prevádzkou kameňolomu v roku 1993, si zaslúži **kultové miesto**, ktoré by pripomínalo túto významnú kapitolu dejín našej obce.

Výbor spolku na svojom zasadnutí 5.11.2009 v kontexte 150 rokov od začatia priemyselnej ťažby a spracovania bridlice v Marianke rozhodol iniciovať stavbu

kaplnky sv. Barbory

so sochou ochrankyne baníkov.

Účelom zbierky je získanie finančných prostriedkov na jej stavbu.

Zbierka je vykonávaná:

1. zasielaním finančných prostriedkov na osobitný účet zriadený na tento účel v peňažnom ústave

č.ú.: **0632041185/0900**

variabilný symbol: **77777**

konštantný symbol: **0558**

2. formou zbieracích listín - vykonávaním zbierky sú poverení:
doc. Ján Sand, Borinská ul. č. 12, Marianka a Jozef Král, Družstevná ul. č. 4, Marianka

ĎAKUJEME ZA VÁŠ PRÍSPEVOK!

VEREJNÁ ZBIERKA je povolená rozhodnutím o povolení konania verejnej zbierky č.j.: A/OVVS/2009/02775-010419 z 18. novembra 2009, ktoré vydal Obvodný úrad Malacky, odbor všeobecnej vnútornej správy, Záhorácka 2942/6A, 901 26 Malacky.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20.11.2009.

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SPOLKU ZA ROK 2009

Prepis výročnej správy - doplnený o fotografie z príslušných akcií - o činnosti Spolku Permon Marianka, ktorý bol predložený členskej schôdzi, ktorá sa konala 22. januára 2010.

Výbor Spolku Permon Marianka predkladá členskej schôdzi výročnú správu o činnosti spolku v roku 2009 podľa Plánu činnosti na rok 2009, schváleneho členskou schôdzou 18. 1. 2009.

AKCIE Z PRÍLEŽITOSTI 150 ROKOV OD ZAČATIA PRIEMYSELNEJ ŤAŽBY A SPRACOVANIA BRIDLICE V MARIANKE

Činnosť nášho spolku v roku 2009 sa niesla v znamení 150 rokov od začatia priemyselnej ťažby a spracovania bridlice v Marianke. Výročie, ktoré pripadlo na rok 2009 bolo pre nás impulzom na organizáciu odborného seminára s medzinárodnou účasťou pod názvom „Bridlica-čierny mramor v strednej Európe“.

Seminár sa konal v dňoch 3. - 4. júna 2009 v spoločenskej sále Exericičného domu v Marianke. Jeho organizáciou predchádzali desiatky hodín prípravy, stretnutí, spracovania podkladových materiálov atď. Napriek tomu, že akciu takého rozsahu sme organizovali po prvýkrát, dovoľujeme si seminár hodnotiť ako veľmi úspešný. Na jeho prípravu sa okrem členov organizačného výboru – p. Sand, p. Král a p. Lehocký – podieľali títo členovia spolku: p. Juríčková, p. Paška, p. Murányi a p. Slovák. Všetkým je potrebné sa poďakovať.

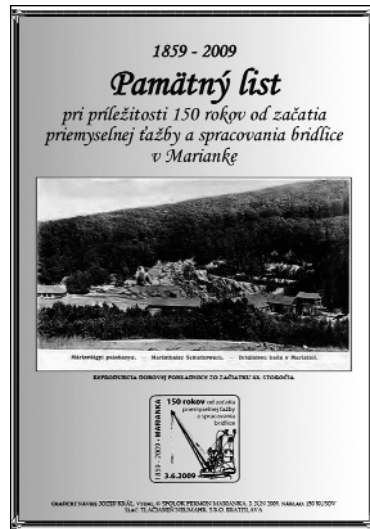
Na seminári odznelo celkom 12 referátov, ktoré predniesli prednášajúci z Českej republiky, Maďarskej republiky a Slovenskej republiky. Všetky prednášky obsahuje 30.11. vydaný zborník ako plnofarebná brožúra vo formáte A4 a rozsahu 78 strán. Zborník vyšiel 15.11. aj vo verzii na CD. Zostavovateľom oboch verzií zborníka je člen výboru spolku, p. Jozef Král. Pre záujemcov sú zborníky predajné v cenách: brožúra 10 EUR, verzia CD 7 EUR. Zborník je určený všetkým, ktorí chcú a budú ďalej spoznávať banícku históriu našej obce. Chceme ním vzdať hold hádam jedinému nerudnému baníctvu v Malých Karpatoch, dovtedy známemu aj ako horstvo, kde sa kedysi ťažilo zlato, striebro, antimón, ale aj med a mangán...

Organizačný výbor odborného seminára vyslovuje úprimné poďakovanie všetkým prednášajúcim z Českej republiky, Maďarskej republiky a Slovenskej republiky za hodnotné príspevky, ktoré napomohli vysokej odbornej úrovni a príjemnej atmosfére seminára.

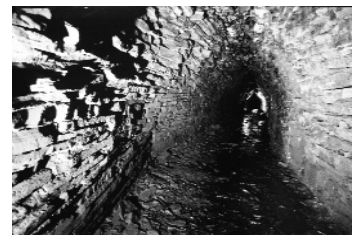
Osobitné poďakovanie patrí našim partnerom za finančnú pomoc pre zabezpečenie seminára: Zväzovníku baníckych spolkov a cechov Slovenska, ktoré zastupoval na seminári jeho predseda, Ing. Jaroslav Malchárek, CSc. a výkonný tajomník JUDr. Dušan Vilim, Slovenskej baníckej komore, ktorú zastupoval na seminári riaditeľ jej Úradu, Ing. Fedor Boroška, ďalším hosťom a poslucháčom auditória, ktorí sa aktívne zapojili do diskusie po skončení jednotlivých prednášok. Podľa našich zistení, bol tento seminár o bridlici, jej histórii, ťažbe, využití a spracovaní prvým v histórii samostatnej Slovenskej republiky, ktorý sa venoval pre mnohých už neznámej hornine. Symbolické, že seminár sa konal v blízkosti jedného z miest jej bývalej ťažby.

Výbor spolku ďakuje za prejavenu podporu aktivít spolku pre ochranu a záchranu banských diel v Marianke - zostatkov po bývalej šifrovej jame v Pánskom lese a starého banského diela v Marianskom údolí, pravdepodobne najstaršieho banského diela v Marianke a jediného zachovalého starého banského diela na ťažbu bridlice banským spôsobom na Slovensku, ktoré pravdepodobne pochádza zo 16. - 17. storočia.

Súčasťou programu dvojdnového odborného seminára boli dve sprievodné akcie. V stredu 3.6. od 8.00 - 16.00 hod. sa na Pošte v Marianke sa používala poštová príležitostná pečiatka, ktorej grafický návrh vypracoval Peter Holenka, H2K Group, s.r.o. Malacky. Pre záujemcov bol ZADARMO k dispozícii pamätný list, príležitostný poštový lístok a niekoľko nových pohľadníc s tematikou baníckej histórie obce Marianka.

Druhou sprievodnou akciou bola výstava fotografií pod názvom „Sedé zlato“, autorov Martina Příbyla a Lumíra Moučku z Českej republiky. Viac ako 20 krásnych veľkoplošných fotografií s tematikou opustených bridlicových baní na severnej Morave a z Nemecka bolo nainštalovaných v reštaurácii Pútnický mlyn. Výstava, ktorá sa mala pôvodne konať od 3.-17.6.2009 sa tešila značnému záujmu verejnosti a preto bola o niekoľko dní „predĺžená“.

VYDANIE BROŽÚRY O HISTÓRII BANÍCTVA V OBCI

Z jednotlivých referátov, ktoré odzneli na odbornom seminári sa nám podarilo aktualizovať niektoré známe fakty a súčasne získať nové informácie. Na základe uvedeného, výbor spolku sa uzniesol úlohu realizovať v priebehu roku 2010.

VÝSTAVA HISTORICKÝCH MÁP A DOBOVÝCH POHLADNÍC OBCE

Pôvodne samostatne plánovaná výstava bola sprievodnou akciou jubilejnej V.výstavy húb.

SCHÔDZE A STRETNUTIA

ZASADNUTIA VÝBORU SPOLKU

V roku 2009 sa konalo 13 zasadnutí výboru. Predmetom zasadnutí bolo zabezpečovanie aktuálnych úloh spolku v príslušnom období.

ČLENSKÁ SCHÔDZA

Členská schôdza spolku v roku 2009 sa konala 18.1. v Pútnickom mlyne. Z celkového počtu 10 členov spolku, na schôdzi sa zúčastnilo 8 členov. Hlavnými bodmi programu bolo vyhodnotenie činnosti spolku za rok 2008 a plán činnosti spolku na rok 2009.

Pokračovanie na str.4

AKO SA NÁM DARILO V ROKU 2009?**STRETNUTIA S BANÍCKYMI SPOLKAMI SR SPOJENÉ S VÝMENOU SKÚSENOSTÍ**

Zástupcovia spolku sa v priebehu roku stretávali pri rôznych akciách organizovaných Združením alebo banskými cechmi a spolkami s ich zástupcami a tieto stretnutia boli využívané pre vzájomnú výmenu skúseností. Dalším zdrojom pre výmenu skúseností je aj skutočnosť, že člen spolku p. Král je šéfredaktorom časopisu Združenia MONTANREVUE a predseda spolku, doc. Sand členom redakčnej rady a pri výkone týchto funkcií sú okrem uvedených aktivít v kontakte s jednotlivými prispievateľmi do časopisu a ich skúsenosti môžu aplikovať do činnosti nášho spolku, čo sa prejavilo aj v hodnotiacom roku 2009.

ÚČASŤ NA ŠACHTÁGOCH BANÍCKYCH SPOLKOV A CECHOV V RÁMCI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Predseda spolku doc.Sand a člen výboru, p.Král, sa zúčastnili 5.9. na smútočnom šachtágu v Handlovej.

Členovia výboru spolku a jeden sympatizant sa 5.12. zúčastnili na Regionálnom svätobarborskom šachtágu v Pezinku. Organizátorom šachtágu bol Malokarpatský banický spolok v Pezinku, na ktorom sa okrem nás zúčastnili aj zástupcovia Handlovského banického spolku, Bratislavského banického cechu, Kremnického banického spolku a Banskoštiavnicko-hodrušského banického spolku.

Z dôvodu pracovných povinností členov spolku nezúčastnili sme sa šachtágu v Rudňanoch a Svätobarborských dní 2009 v Spišskej Novej Vsi.

ÚČASŤ NA 2. STRETNUTÍ SLOVENSÝCH BANSÝCH MIEST A OBCÍ

Pôvodne plánované 2. stretnutie slovenských banských miest v Handlovej v rámci Regionálnych osláv Dňa baníkov ktoré sa mali konať v dňoch 4.-6.9. bolo zrušené pre tragédiu v Bani Handlová, ku ktorej došlo 10.8.

14. 8. sme obdržali dakovný list primátora mesta Handlová za prejav sústrasti v súvislosti s banským nešťastím v Bani Handlová.

Napriek uvedenému, zástupcovia spolku sa zúčastnili na dvoch spomienkových akciách v Handlovej.

Náš spolok na verejnej rozlúčke so zosnulými baníkmi, ktorá sa konala 20.8.2009 na námestí v Handlovej zastupovali naši členovia: p. Král a p. Paška.

26. 8. Spolok Permon Marianka prispel na Konto pomoci pozostalým banského nešťastia v Bani Handlová čiastkou 50 EUR.

Na pozvanie primátora mesta Handlová sa členovia spolku - doc. Sand a p. Král - zúčastnili 5.9.2009 o 12.00 hod. na pietnej spomienke sporej kladením vencov k "Pamätníku obetí banských nešťastí na Hornej

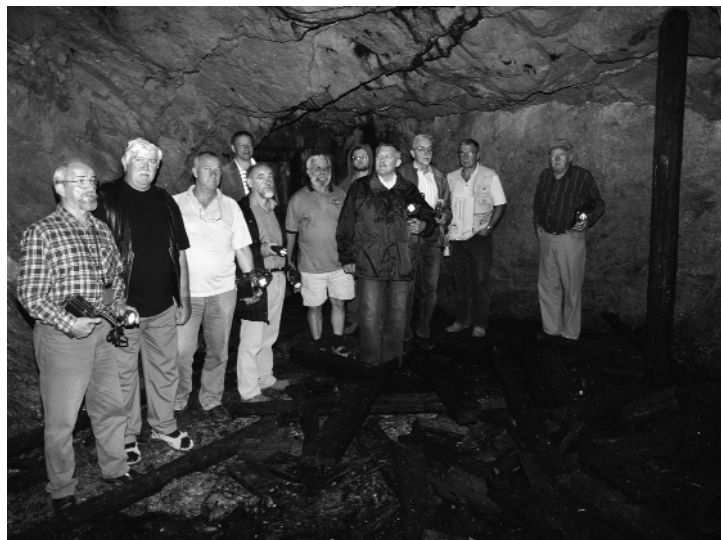
Nitre" na Mestskom cintoríne v Handlovej. Po jej skončení sa zúčastnili na smútočnom šachtágu v Dome kultúry v Handlovej.

ÚČASŤ NA SALAMANDROVÝCH DŇOCH 2009

Úloha nebola splnená - bližšie informácie pri prerokovaní správy.

ÚČASŤ NA ZASADNUTIACH RADY ZDRUŽENIA BANÍCKYCH SPOLKOV A CECHOV SLOVENSKA

V roku 2009 sa uskutočnili dve zasadnutia rady združenia banických spolkov a cechov Slovenska. Na zasadnutí 11.-12.6. v obci Hnilčíku, okr. Spišská Nová Ves sa za spolok zúčastnili p. Sand a p.Král. Súčasťou programu zasadnutia bola spoločná exkurzia do jednej zo štôlní v obci Hnilčík, časť Roztoky - obr.

Na druhom zasadnutí, 12. 11. v Španej Doline sa zúčastnil p.Král. Počas prestávky si účastníci zasadnutia prezreli expozíciu múzea medi - obr. Za úspech a ocenenie dlhodobých aktivít nášho spolku v Združení možno považovať skutočnosť, že jedno z dvoch zasadnutí Rady Združenia v roku 2010 sa bude konať v Marianke! Predbežný termín je 18.11.

ÚČASŤ NA VALNOM ZHROMAŽDENÍ ZDRUŽENIA BANÍCKYCH SPOLKOV A CECHOV SLOVENSKA

Valné zhromaždenie Združenia banických spolkov a cechov Slovenska sa konalo 19.1. v Banskej Štiavnici a spolok zastupoval p.Král. O záveroch valného zhromaždenia boli členovia spolku informovaní cez e-mail.

BÁDATELSKO - VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ**POKRAČOVANIE V AKTIVITÁCH NA ZDOKUMENTOVANIE BÝVALEJ TAŽBY A SPRACOVANIA MARIANSKEJ BRIDLICE**

V priebehu roku pokračovali naše aktivity na zdokumentovanie

bývanej ťažby a spracovanie bridlice v Marianke. Nové poznatky a upresnenie niektorých faktografických údajov nám dopomohli referáty, ktoré odzneli na odbornom seminári. Tieto budú využité v pripravovanej brožúre o histórii baníctva v obci, ktorú plánujeme vydať v roku 2010.

ZBIERKOVÁ ČINNOSŤ HORNÍN A MINERÁLOV MALÝCH KARPÁT

Podarilo sa nám získať niekoľko hornín z okolia Marianky, ktoré predstavíme na niektorej z plánovaných propagačných akcií.

SPRACOVANIE ARCHITEKTONICKEJ ŠTÚDIE "BÝVALÁ BAŇA NA BRIDLICU - PANSKÝ LES"

BRIGÁDA ČLENOV SPOLKU PRI ÚPRAVE OKOLIA BANE NA BRIDLICU

Úlohy neboli splnené – bližšie informácie pri prerokovaní správy.

AKCIE PRE VEREJNOSŤ

JUBILEJNÁ V. VÝSTAVA HÚB

Jubilejná V. výstava húb v Marianke, ktorá sa konala 12.9. v Spoločenskom dome v Marianke predčila všetky naše očakávania - rekordy predchádzajúcich ročníkov prekonané!!! Najvyšší počet vystavených druhov húb - 205 (!), najvyšší počet návštevníkov podľa návštevných listov - 218 (!)

Prekonanie „rekordu v počte druhov húb“ už signalizoval počet 170 druhov húb pri jej príprave 11.9. Prítomnými mykologickými odborníkmi bola za hubu výstavy vybraná MREŽOVKA ARCHEROVA, ktorá sa do Európy dostala z Austrálie a je rozšírená hlavne na severe Slovenska.

V rámci sprievodnej akcie výstavy bolo pre návštevníkov pripravených 51 reprodukcí dobových pohľadníc obce Marianka zo zbierky člena nášho spolku, Ing. Pavla Murányiho a 4 historické mapy zo zbierky p. Kráľa.

VYCHÁDZKA DO MALÝCH KARPÁT S PREDNÁŠKOU

PREZENTAČNÁ AKCIA PRE VEREJNOSŤ Z PRÍLEŽITOSTI SVIATKU SV. BARBORY, PATRÓNKY BANÍKOV

PODUJATIE V RÁMCI MEDZINÁRODNÉHO ROKA ASTRONÓMIE „VESMÍR NAD MARIANKOU“, POZOROVANIE SLNKA A NOČNEJ OBLOHY ASTRONOMICKÝMI ĎALEKOHLADMI

SPRIEVODCOVSKÉ SLUŽBY PO PAMIATKACH OBCE

Úlohy neboli splnené – bližšie informácie pri prerokovaní správy.

PREZENTÁCIE MIMO MARIANKY

Plánované akcie: výstavu o marianskej bridlici a jej histórii v spolupráci s Múzeom kultúry karpatských Nemcov v Bratislave a účasť na XIII. ročníku Medzinárodného festivalu vodníkov a medzinárodnej súťaži vo varení dunajskej rybacej polievky, sa nám nepodarilo zabezpečiť z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti členov spolku.

VIDAVATELSKÁ A PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ

VYDÁVANIE ČASOPISU MARIANSKY PERMON

Mariatál je históriou! 6.1. vyšlo č. 1/2009 nového dvojmesačníka pod názvom MARIANSKY PERMON! Pre záujemcov je k dispozícii na obvyklých distribučných miestach. V roku 2009 vyšlo ešte mimoriadne číslo a č.2/2009.

PRAVIDELNÁ AKTUALIZÁCIA WEBOVEJ STRÁNKY

Webová stránka spolku www.marianka.eu bola v priebehu roku jej spracovateľom a webmasterom, p. Jozefom Kráľom, pravidelne aktualizovaná a dopĺňaná.

Od 22.2. je na stránke nová sekcia: *Partnerská spolupráca*, v ktorej sa venujeme aktivitám nášho spolku v rokoch 2007-2008 až po súčasnosť, ktoré vytvorili základný predpoklad pre spoluprácu mesta Budišov nad Budišovkou a Obce Marianka. V novej sekcii budeme prinášať aktuálne informácie o plnení úloh vyplývajúcich z "Partnerskej zmluvy medzi mestom Budišov nad Budišovkou a Obcou Marianka".

T. č. je v príprave na stránke nová sekcia: *Komentáre a postrehy*.

EXKURZIE

BUDIŠOV NAD BUDIŠOVKOU - MÚZEUM BRIDLICE V RÁMCI NADVIAZANIA PARTNERSKEJ SPOLUPRÁCE MESTA BUDIŠOV NAD BUDIŠOVKOU A OBCE MARIANKA

Tretíkrát medzi našimi priateľmi v Budišove nad Budišovkou! Predseda spolku, Doc. Ján Sand a člen výboru, p. Jozef Kráľ sa 5.2. spolu s predstaviteľmi obce zúčastnili na ďalšom stretnutí v Budišove nad Budišovkou pre prípravu spolupráce medzi mestom Budišov nad Budišovkou a obcou Marianka.

PRVÁ KONKRÉTNÁ AKTIVITA NÁŠHO SPOLKU pri naplnení partnerskej spolupráce s mestom Budišov nad Budišovkou! Spolok Permon Marianka sa 11.2. stal partnerom mesta Budišov nad Budišovkou podpisom zmluvy o partnerstve a vzájomnej spolupráci za účelom realizácie projektu CENTRUM BRIDLICE (MÚZEUM BRIDLICE - VODNÝ GEOPARK) realizovaného v rámci Regionálneho operačného programu regiónu súdržnosti Moravskosliezského!

Vítejte přátelé, Příklad evropské spolupráce, Pozveme naše občany k návštěvě Marianky – takéto titulky s komentárom z návštevy zástupcov Obce Marianka a Spolku Permon Marianka 5.2.2009 v Budišove nad Budišovkou priniesol internetový nezávislý list ČAS, ktorého vydavateľom je Občianske združenie Vlastenecký poutník, P.O.BOX 21, 792 01 Bruntál. Kompletne čísla si môžete

AKO SA NÁM DARILO V ROKU 2009?

prehliadnúť alebo stiahnuť na webovej stránke spolku www.marianka.eu sekcia PARTNERSKÁ SPOLUPRÁCA.

Na oficiálnej webovej stránke mesta Budišov nad Budišovkou bol 18.3. zverejnený oznam o vydaní miestneho periodika BUDIŠOVSKÝ SPRAVODAJ č. 1/2009. Úvodná stránka je venovaná návšteve spoločnej delegácie obce a Spolku Permon Marianka v Budišove nad Budišovkou, ktorú sme vykonali 5.2. 4.9. bol zverejnený oznam o vydaní miestneho periodika BUDIŠOVSKÝ SPRAVODAJ č. 3/2009. Na str. 9 je zverejnený príspevok "Naši na Slovensku" o odbornom seminári z 3.-4.júna a na str. 20 príspevok "Dvakrát z Marianky".

RÓZNE

Hlavné akcie nášho spolku v roku 2009 - odborný seminár s medzinárodnou účasťou "Bridlica - čierny mramor v strednej Európe" a jubilejná V. výstava húb boli od 3.1. zaradené vo "Výbere podujatí na rok 2009 v Bratislavskom kraji" zverejnenom na webovej stránke Bratislavského samosprávneho kraja.

Od našich priateľov z Občianskeho združenia CLUBU ABELLIMEN-TO Stupava sme 11.1. obdržali niekoľko výtlačkov novej ročenky STUPAVA. Pre záujemcov z radov členov spolku boli k dispozícii na členskej schôdzi 18.1.2009.

Na pozvanie predsedu Malokarpatského baníckeho spolku v Pezinku sa predseda spolku Doc. Ján Sand a člen výboru p. Jozef Král 28.1. zúčastnili stretnutia Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska z príležitosti životného jubilea predsedu Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska, Ing. Jaroslava Malchárka, CSc.

29.1. vyšlo č.1/2008 časopisu MONTANREVUE! Podklady o histórii ťažby a spracovania bridlice v Marianke, ktoré je súčasťou príspevku "Z histórie pezinského a malokarpatského baníctva" na str. 5-7, autor: Peter Wittgúber, pripravil za spolok p. Jozef Král.

Z dôvodu pracovných povinností členov spolku sme nemohli zabezpečiť pozvanie účasti na 17. reprezentačnom baníckom plese 13.2. v priestoroch hotela GRAND-MATEJ v Banskej Štiavnici, ktorého organizátormi boli: Slovenská banká komora so sídlom v Banskej Štiavnici, Banskostiaonicko-hodrušský banícky spolok, Banská Štiavnica a Mesto Banská Štiavnica.

Rovnako sa to týkalo pozvánky starostu mesta Oslavany (ČR), p. Víta Ardorfa na Medzinárodnú predajnú výstavu /burzu/ minerálov v Oslavoch, ktorá sa konala 17. - 19. 4.

2.3. sme obdržali pozvánku na medzinárodnú konferenciu k česko - nemeckým vzťahom SÚDETY 2009, ktorá sa konala 17. 4. v Budišove nad Budišovkou z príležitosti 10. výročia vzniku "Cesty česko-nemeckého porozumenia 1999 - 2009". Z neúčasti na konferencii sme sa ospravedlnili.

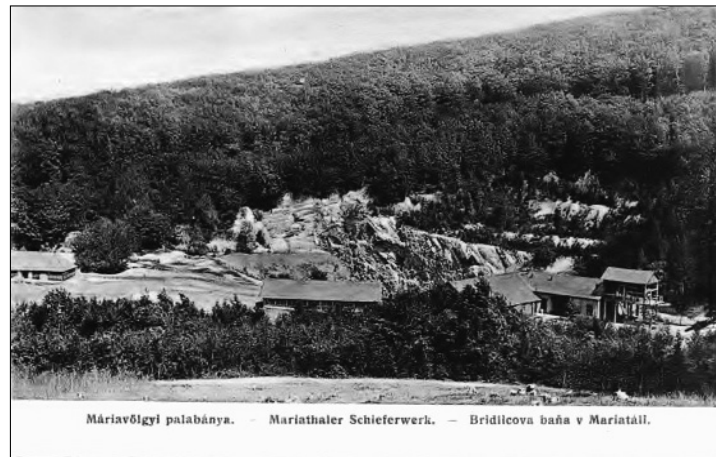
Predseda spolku sa 25.2. zúčastnil riadneho zasadnutia Predstavenstva Slovenskej bankovej komory, ktoré sa bude konať v spoločnosti ALAS Slovakia, s.r.o. v Bratislave. Na zasadnutí v rámci programu ako bod č.6 predniesol informáciu o činnosti Spolku Permon Marianka.

Člen výboru spolku p. Jozef Král rokoval 3.3. s predstaviteľmi Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska, výkonným tajomníkom JUDr. Dušanom Vilimom a podpredsedom Ing. Erikom Sombathym. Predmetom rokovania bola spolupráca Združenia... s našim spolkom pri organizácii spoločných aktivít v roku 2009. Bližšie informácie zo stretnutia obdržali členovia spolku e-mailom.

7.4. vyšlo č. 1/2009 časopisu o baníctve s celoslovenskou pôsobnosťou MONTANREVUE! V čísle 5 strán o histórii baníctva v Marianke a obalové strany. Šéfredaktorom časopisu je p. Jozef Král a členom redakčnej rady doc. Ján Sand.

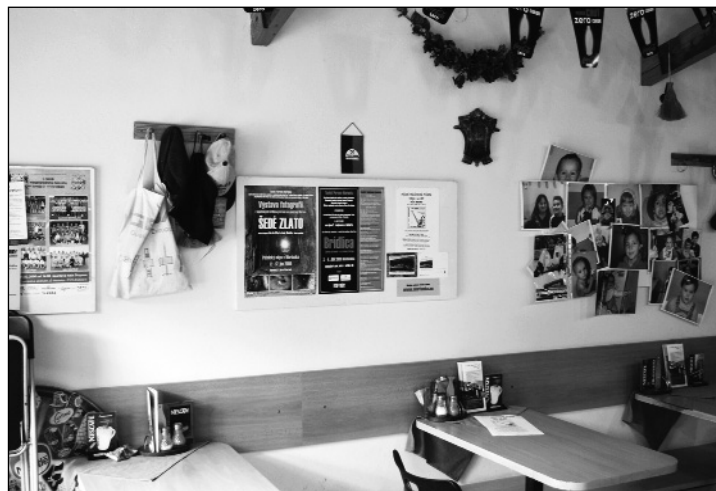
17.4. po viac ako 4 (!) rokoch intenzívneho pátrania sa nám podarilo získať reprodukciu hľadanej pohľadnice zo sekcie Hladáme pohľadnicu z pohľadnice!

Máriavölgyi palabánya. — Mariathaler Schieferwerk. — Bridlicova baňa v Mariatáli.

Príspevok o baníckej Marianke vyšiel 17.4. vo vlastivednom časopise ZÁHORIE č. 1/2009, ktorého vydavateľom je Záhorské múzeum v Skalici! Autorom príspevku bol p. Jozef Král.

Od 24. 5. máme vlastné informačné miesto! Výbor spolku vyslovuje podakovanie p. M. Bubničovi s manž. za vytvorenie podmienok v Mariatálskych lahôdkach a potravinách na Nám. 4. apríla.

25.2. bola zverejnená informácia o akciách nášho spolku v mesiaci jún v najnovšom čísle regionálnych novín MALACKO.

30.5. bola zverejnená informácia o našich akciách na oficiálnej webovej stránke Mestskej časti Bratislava, Záhorská Bystrica.

Predseda spolku, Doc. Sand a člen výboru p. Král 21.6. rokovali v Marianke s p. Petrom Andrlem, predsedom OZ Vlastenecký poutník a prerokovali možnosti vzájomnej spolupráce.

27. 6. zúčastnili sme sa na 1. ročníku Mariatálfestu 2009!

Na pozvania Malokarpatského baníckeho spolku v Pezinku z príležitosti 670 rokov od prvej písomnej zmienky o dobývaní zlata v Pezinku, sme sa 29. 6. o 15.30 hod. zúčastnili prijatia primátorom

mesta Pezinok, na odhalení banského vozíka pred predajňou BILLA na námestí v Pezinku, o 17.00 hod. na vernisáži výstavy "Minerály Malých Karpát". **Jedinou horninou na výstave je bridlica z Marianky!**

12.8. o 18.00 hod. bola spustená oficiálna webová stránka Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska www.zbsc.eu. Na stránke sú aktuálne informácie aj z činnosti nášho spolku. Autorom a webmasterom stránky je p. Jozef Král.

Na slávnostnom zhromaždení z príležitosti 10. výročia založenia Baníckeho cechu v Rudňanoch, okr. Spišská Nová Ves sa 26.9. za náš spolok zúčastnili: doc. Sand a p. Král. Súčasťou programu bola aj prehliadka Archívu rudňanskeho baníctva.

Šéfredaktor časopisu MONTANREVUE, p.Král a člen redakčnej rady doc.Sand sa 9.10. zúčastnili na zasadnutí redakčnej rady časopisu MONTANREVUE, ktorá sa konala v hoteli Repiská, Demänovská dolina a nadväzovala na medzinárodnú konferenciu "Nerastné suroviny na Slovensku a ich využitie".

Členovia spolku - doc.Sand a p.Král sa zúčastnili 30.10. na stretnutí s riaditeľom Úradu Slovenskej banskej komory v HBP, a.s. v Prievidzi.

20.11. sme obdržali právoplatné ROZHODNUTIE o povolaní konania verejnej zbierky za účelom vybudovania kaplnky sv. Barbory so sochou ochrankyne baníkov.

Spolok Permon Marianka bol 30.11. zapísaný do Zoznamu prijímateľov 2% zo zaplatenej dane z príjmu na rok 2010 za zdaňovacie obdobie roku 2009.

AKTIVITY SPOLKU S OBCOU MARIANKA

V záverečnej časti správy o činnosti spolku v roku 2008 pod rovnakým názvom sme uviedli, že: „Uvedené fakty len poukazujú, že zo strany Obec Marianka nie je záujem o serióznu spoluprácu s našim spolkom“. S polutovaním musíme konštatovať, že obec Marianka ani v roku 2009 nebola ústretová našim aktivitám, skôr naopak. Všetkým posúďte sami pri konkrétnych našich aktivitách.

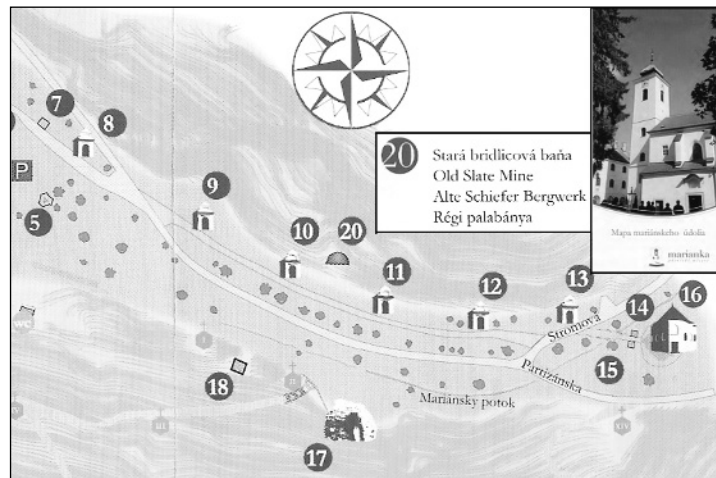
Pomaly už „nekonečný príbeh“ zápisu starého banského diela v Marianskom údolí do „Evidencie pamätihodností obce Marianka“ mal svoje pokračovanie aj v roku 2009. Obecné zastupiteľstvo na svojom 14. rokovaní, ktoré sa konalo 20.januára 2009 prijalo uznesenie v tomto znení:

Uznesenie č. 14/2009 – 5
zo 14. rokovania Obecného zastupiteľstva v Marianke
konaného dňa 20.1.2009 k bodu č.7:
Obecné zastupiteľstvo v Marianke

s ú h l a s í

so zápisom
podzemných priestorov nachádzajúcich sa v Marianskom údolí na p.č. 19/2, pri Marianskej kaplnke č.3 do Evidencie pamätihodností Obce Marianka, 1.1. Register nehnuteľných pamätihodností, 1.1.2. Kombinované diela prírody a človeka.

Hľadáte v texte slová „staré banské dielo“, „stará bridlicová baňa“, nenájdete ich! Uznesenie hovorí len o bližšie neidentifikovaných „podzemných priestoroch“, nie o bani, napriek tomu, že v propagačných materiáloch vydaných obcou v roku 2008 sa uvádza táto lokalita ako „stará bridlicová baňa“. Na obr. skladačka Mapa marianskeho údolia, časť z mapy a legendy. Nadobudli sme dojem, že slovo „baňa“ sa v spojitosti s Marianským údolím nemôže používať. Komentár k uzneseniu bol zverejnený na str. č.2 Marianskeho Permonu č.2/2009.

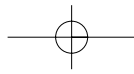
Sprostredkované cez obec sme 22.1. obdržali na pripomienkovanie návrh partnerskej zmluvy medzi mestom Budišov nad Budišovkou a Obcou Marianka na roky 2009-2012 spracovaný mestom Budišov nad Budišovkou. Návrhy a pripomienky za spolok sme obci predložili v priebehu pár dní. Očakávali sme, že od obce obdržíme finálny návrh zmluvy, ktorý postúpime zástupcom

Dokončenie na str.10

Máriavölgyi palabánya. – Mariathaler Schieferwerk. – Bridlicova baňa v Mariatáli,

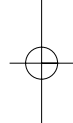
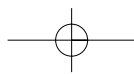
2010

Január							Február							Marec							Apríl						
Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
							1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
25	26	27	28	29	30	31								29	30	31					26	27	28	29	30		

Máj							Jún							Júl							August						
Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne
							1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7
3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	5	6	7	8	9	10	11	2	3	4	5	6	7	8
10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	12	13	14	15	16	17	18	9	10	11	12	13	14	15
17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	19	20	21	22	23	24	25	16	17	18	19	20	21	22
24	25	26	27	28	29	30	28	29	30				26	27	28	29	30	31	23	24	25	26	27	28	29		
						31													30	31							

September							Október							November							December										
Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pia	So	Ne				
							1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7						
6	7	8	9	10	11	12	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	8	9	10	11	12	13	14	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	15	16	17	18	19	20	21	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26				
27	28	29	30				25	26	27	28	29	30	31	29	30					27	28	29	30	31							

AKO SA NÁM DARILO V ROKU 2009?

nášho spolku na stretnutie - rokovanie do Budišova nad Budišovkou, ktorého sa zúčastnia 5.2. Podpis partnerskej zmluvy starostami sa predpokladal počas spomínaného stretnutia, ale sa neuskutočnil. Po dohode oboch strán, zmluvu mala byť schválená na úrovni oboch zastupiteľstiev.

Poslancami OZ v Marianka bola zmluva o spolupráci schválená uznesením z 2. mimoriadneho rokovania v znení:

Uznesenie č. 2/2009 – 1 z 2. mimoriadneho rokovania Obecného zastupiteľstva v Marianke konaného dňa 27.4.2009 k bodu č.3

Obecné zastupiteľstvo v Marianke

s ch v a l u j e

Zmluvu o spolupráci medzi obcou Marianka SR a Budišov nad Budišovkou ČR na obdobie 2009 – 2012.

Hlasovanie poslancov:

Za: 4 (Radačovská, Porges, Makovický, Móza),
proti: 0, zdržal sa : 0

Na webovej stránke obce nájdete všetko možné aj nemožné, ale text schválenej zmluvy by ste tam hľadali márne. Rovnako tak aj v oboch číslach obecného spravodaja Mariatál vydaných v roku 2009.

Obci Marianka sme 28.10.2009 predložili žiadosť o poskytnutie dotácie vo výške 165,90 EUR, s plánovaných použitím na financovanie materiálových nákladov podstavca a spevnenej plochy pre kaplnku sv. Barbory so sochou. Predpokladali sme, že žiadosť sa „dostane“ do programu 19.rokovania obecného zastupiteľstva konaného 19.11.2009 ako informácia starostu so schválením alebo neschválením našej žiadosti. Ale... V diskusii na otázku p. Kráľa, v akom štádiu je žiadosť, starosta uviedol, že zatiaľ nebola prerokovaná na pracovnom stretnutí poslancov!!! A to napriek tomu, že podľa VZN č.2/2008 z 15.júla 2008 „o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Marianka“ je schválenie alebo neschválenie dotácie do výšky 5 tis.sk v čl. IV., ods.1 písm. a) výlučne v kompetencii starostu, t. j. nie je viazané na „nejaké pracovné stretnutie“. Je výlučne na rozhodnutí starostu, či žiadosť schváli alebo neschváli. V rámci nikým neriadenej diskusie, arogantne voči našej žiadosti vystúpil poslanec Porges, že „či sa nehanbíme od obce pýtať peniaze!“. Ostatní prítomní poslanci sa k našej žiadosti nevyjadrili. Podotýkame, že to nie je prvé arogantné vystúpenie poslanca Porgesa proti našej žiadosti – rovnako sa správal aj pri našej žiadosti o dotáciu v roku 2008.

Pri tejto príležitosti sa nám „natíska“ otázka na starostu obce, ako bude postupovať pri výkone svojej právomoci napr. pri nakladaní s majetkom obce, jeho prenájmom atď. do výšky niekoľkých tis. EUR, čo je nepochybne ďaleko vyššia suma ako sme požadovali v žiadosti o poskytnutie dotácie. Aj to si bude pýtať povolenie, schválenie alebo súhlas poslancov?

Ani v roku 2009 sme nepočuli v našej iniciatíve vo veci zriadenia priestorov stálej muzeálnej expozície obce s jej bohatou baníckou tradíciou. Našu predstavu využitia bývalej trafostanice na Partizánskej ul. pre uvedený účel sme obci predložili ešte 12.5.2008. Žiaľ, musíme konštatovať, že ani táto iniciatíva nášho spolku nenašla žiadnu odozvu u orgánov obce. Na spomínaný spis ani po viac ako 18 ! (slovom: osemnástich!!!) mesiacoch nedostali žiadnu odpoveď! Ako sme sa dočítali v obecnom spravodaji Mariatál č.2/2009 bola šanca získať stavbu do vlastníctva obce, ale nekoordinovaných postupom zástupcov orgánov obce sa všetko zrútilo ako domček z kariet. A teraz sa hľadá vinník! Uvidíme, kto bude držať „čierneho Petra“!

Druhou stavbou v obci, ktoré eventuálne mohla slúžiť na obecné účely bola budova školskej jedálne v areáli školy na námestí. Áno, len bola! V priebehu niekoľkých dní, ako sa hovorí „zmizla z povrchu zemského“, odpad skončil v bývalom miestnom kameňolome (!?) a možno sú niektorí „účastníci tejto akcie“ spokojní. Odviedli dobre svoju prácu, čo tam po jednej stavbe. Na spomínanom rokovaní OZ 19.11.2009 k uvedenej veci sa starosta vyjadril, že likvidácia stavby „možno bola predčasná“. Kto má na svedomí túto t. č. nezmyselnú akciu likvidáciu stabilnej stavby?

Uvedené fakty len poukazujú, že zo strany Obce Marianka nie je záujem o serióznu spoluprácu s našim spolkom. Nech sú jej dôvody akékoľvek - od nesympatií niektorých poslancov voči niektorým členom výboru spolku až po nezáujem prezentácie baníckej histórie obce, napriek tomu budeme pokračovať ďalej vo svojich aktivitách. Aký vzťah a podporu našich aktivít je možné očakávať od niektorých poslancov obecného zastupiteľstva pre ktorých je „výkon funkcie“ len odrazovým mostíkom pre vyššie ambície na úrovni obce a história obce je im doslova „ukradnutá“!? Zároveň je smutné a hanbové, že banícku históriu obce viac oceňujú iní, než jej niektorí súčasní predstavitelia.

ZÁVER

Rok 2009 v činnosti nášho spolku môžeme jednoznačne hodnotiť ako úspešný. Možno sa niekto zamyslí, prečo hodnotíme rok 2009 ako úspešný, keď nebolo splnených viacero plánovaných akcií. Špecifikom nášho členstva v Združení baníckych spolkov a cechov Slovenska je skutočnosť, že väčšina našich členov nášho spolku oproti iným spolkom a cechom je v produktívnom veku a nie je možné vo viacerých prípadoch zabezpečiť účasť na akciách konaných Združením alebo na základe pozvánky ostatných baníckych spolkov a cechov hlavne v pracovných dňoch. V prípade, že akcia je konaná vo vzdialenejšej časti Slovenska v dňoch pracovného voľna, je potrebné vycestovať v pracovný deň a nie je vždy sa pracovné povinnosti dajú skordinovať so spolkovými aktivitami. Je našou snahou v maximálnej možnej miere sa akcií zúčastňovať. Rok, v ktorom uplynulo 150 rokov od začatia priemyselnej ťažby a spracovania bridlice v Marianke sme si pripomenuli hlavnou akciou spolku - odborným seminárom v dňoch 3.-4.6.2009 s medzinárodnou účasťou „Bridlica – čierny mramor v strednej Európe“ a jeho sprievodnými akciami. Rovnako tak tomu bolo v prípade jubilejnej V. výstavy húb, ktorá sa jednoznačne zaradila do kalendára mykologických akcií na Slovensku. Marianku našou zásluhou začínajú spájať okrem baníckej a pútnickej tradície, aj ako miesto pravidelného stretnutia priateľov prírody.

Splnenie hlavných úloh roku 2009 vytvorilo dobré východiskové podmienky pre návrh „Plánu činnosti spolku na rok 2010“ je predmetom rokovania dnešnej členskej schôdze.

Našou zásluhou sa Marianka dostala do spoločnosti baníckych miest ako Banská Štiavnica, Handlová, Nováky, Rožňava, Rudňany, Kremnica a iné. Zapájame sa do aktivít Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska, sme jeho plne rešpektovaným členom. Marianka a jej banícke pamiatky sú zaradené do trasy Slovenskej banskej cesty, ako jedinečný doklad ťažby a spracovania bridlice na Slovensku. Naďalej budeme pokračovať v našich aktivitách s cieľom objavovať a zachovať históriu Marianky. Marianky baníckej.

Správu spracoval:

Jozef Král, člen výboru Spolku Permon Marianka

Výročnú správu na členskej schôdzi 22. januára 2010 prednesol p. Jozef Král.

PLÁN ČINNOSTI SPOLKU NA ROK 2010

HLAVNÉ AKCIE

verejná zbierka na stavbu Kaplnky sv. Barbory so sochou
5. december 2009 - 31. marec 2009, Marianka

stavba kaplnky, slávnostné odhalenie, príležitostná poštová pečiatka
apríl - september, Marianka

spracovanie projektu „Mariansky geologicko-banský náučný chodník“
január - august, Marianka

SCHÔDZE, ZASADNUTIA A STRETNUTIA

zasadnutia výboru spolku
Marianka

členská schôdza spolku
Marianka

šachtágy baníckych spolkov a cechov Slovenskej republiky
priebežne v priebehu roku podľa pozvánky

3. stretnutie banských miest a obcí Slovenskej republiky
27.- 28. august, Spišská Nová Ves

14. stretnutie banských miest a obcí Českej republiky
10.- 12. september, Stříbro

13. Európske banícke a hutnícke dni
27.- 30. máj, Pécz (Maďarsko)

Salamandrové dni 2010
september, Banská Štiavnica

zasadnutie Rady Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska
17. jún - Kremnica, 18. november - Marianka

Valné zhromaždenie Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska
25. február, Banská Štiavnica

BÁDATELSKO - VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

dokumentovanie bývalej ťažby a spracovania „marianskej bridlice“
priebežne v priebehu roku

zbierková činnosť hornín a minerálov Malých Karpát
priebežne v priebehu roku

AKCIE PRE VEREJNOSŤ

VI. výstava húb + sprievodná akcia
september, Marianka

vlastivedná vychádzka do Malých Karpát s prednáškou
priebežne v priebehu roku

prezentačná akcia pre verejnosť z príležitosti sviatku sv. Barbory
december, Marianka

sprievodcovské služby po pamiatkach obce
priebežne v priebehu roku, Marianka

VYDAVATELSKO - PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ

štvrtročník Mariansky Permon
priebežne v priebehu roka

brožúra o histórii baníctva v obci
jún, Marianka

webová stránka spolku www.marianka.eu
priebežne v priebehu roka

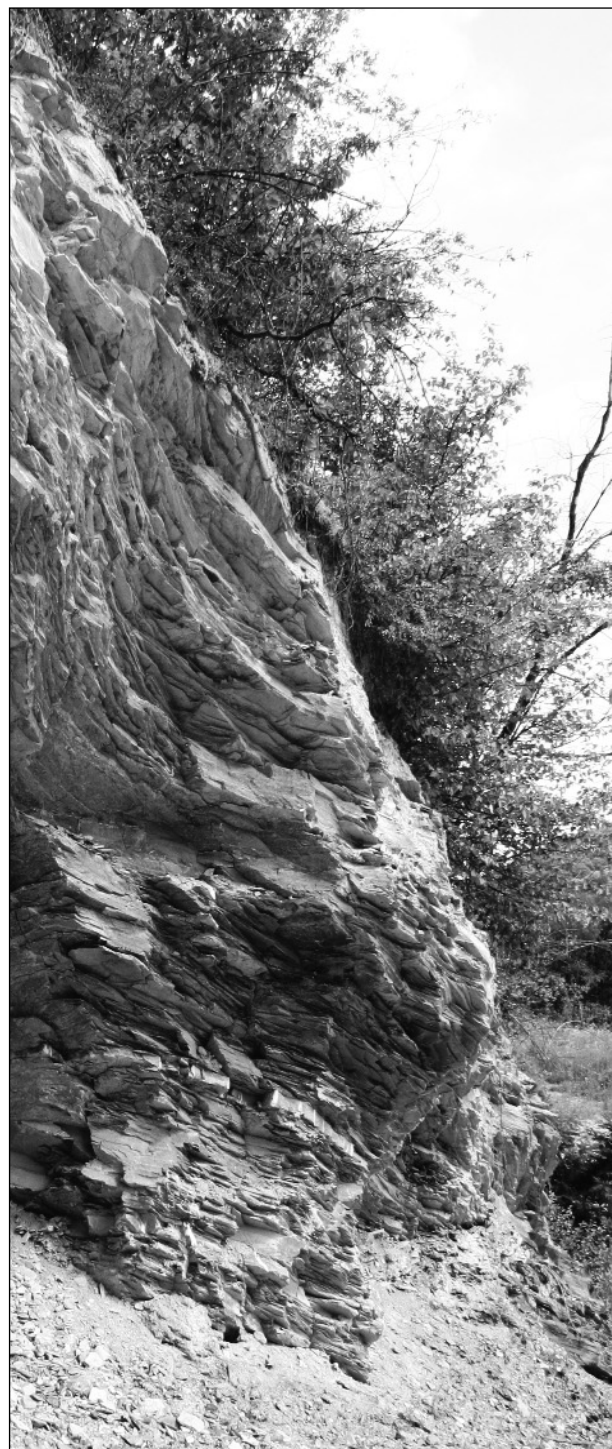
známka s personalizovaným kupónom
september

EXKURZIE

Špania Dolina
jún, Špania Dolina

Budišov nad Budišovkou
v priebehu roku

Magyar állami földtani Intézet Budapest
v priebehu roku, Budapešť

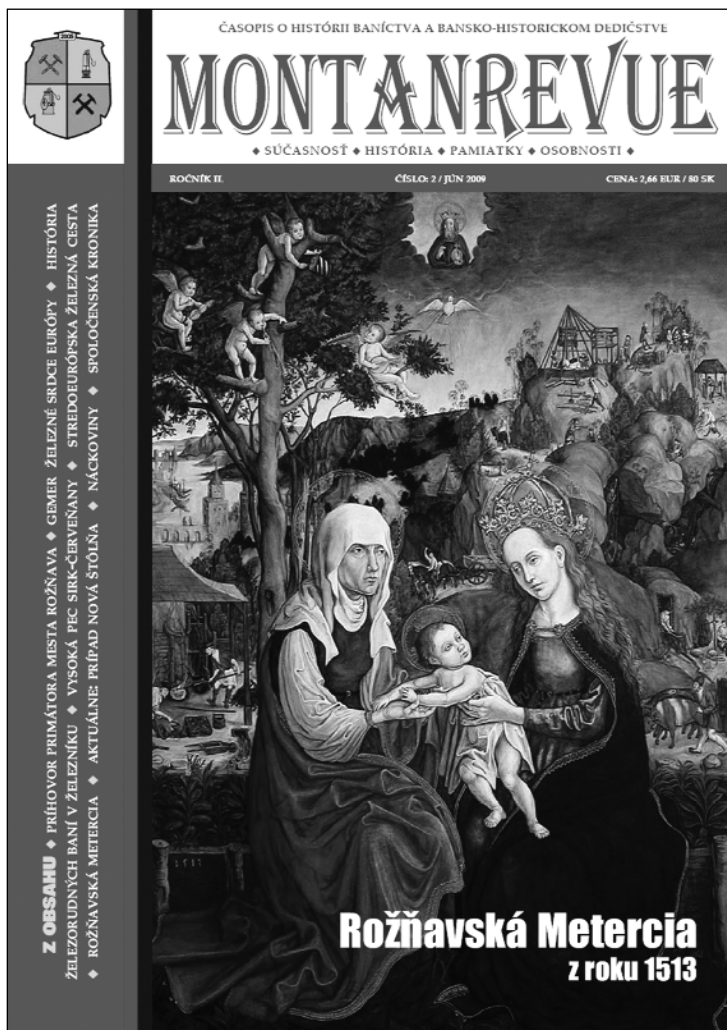
SLOVENSKÁ BANSKÁ CESTA
LOKALITA 1/5
MARIANKA
ŠIFROVÁ JAMA

MONTANREVUE - NOVÝ ČASOPIS O BANÍCTVE NA SLOVENSKU

NOVÝ ČASOPIS O BANÍCKEJ HISTÓRII A SÚČASNOSTI!

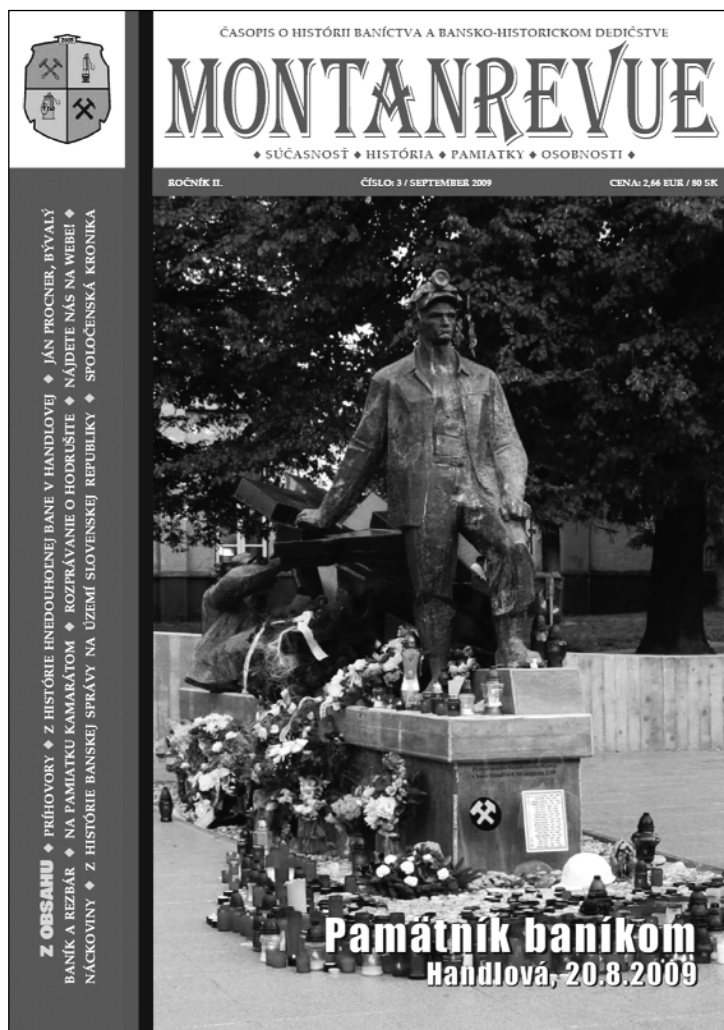
Tak, ako sme informovali v minulom čísle nášho spravodaja, Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska, ktorého členom je aj náš spolok, začalo v roku 2008 vydávať vlastný časopis s celoslovenskou pôsobnosťou MONTANREVUE. Predstavujeme Vám ďalšie tri čísla, ktoré vyšli v mesiaci jún, september a december 2009.

Po obsahovej stránke je číslo 2/2009 venované histórii železorného baníctva na Gemeri.

Na prednej obalovej strane je fotografia olejomalby z roku 1513 známej pod názvom **Svätá Anna samotretia**, alebo ako **Metercia**. Originál obrazu sa nachádza na ľavej strane hlavnej lode rožňavskej rímskokatolíckej biskupskej katedrály. Dielo je unikátne tým, že jeho pozadie tvorí motívy baníckej práce pri ťažbe a spracovaní železných rúd. Kópia obrazu vrátane niekoľkých panelov s jeho detailami a popisom je súčasťou putovnej výstavy Baníckeho múzea v Rožňave a je predpoklad, že sa nám **podarí zabezpečiť jej inštaláciu v Marianke!**

Úvodné slovo a centrum regiónu Gemera, predstavuje svojim príhovorom primátor mesta Rožňava, MUDr. Vladislav Laciak. Zaujímavosťou o históriu baníctva v uvedenom regióne nájdu zaujímavé informácie o železorných baniach v Železníku, bani Nižná Slaná, projekte Železná cesta, novú rubriku o pohľadniciach s baníckymi a hutníckymi pamiatkami, mineráloch zo Španej Doliny a ďalšie príspevky. Náš seminár z 3.-4.6.2009 a jeho sprievodné akcie tvoria súčasť informácií o činnosti banských spolkov a cechov Slovenska v mesiacoch jún-september 2009.

Číslo 3/2009 malo byť pôvodne venované 2.stretnutiu banských miest a obcí v Handlovej a oslavám 100 rokov priemyselnej ťažby hnedého uhlia na hornej Nitre. Tragédia v Bani Handlová 10.8.2009 poznačila obsah a atmosféru spomienkových stretnutí v Handlovej na ktorých sme sa ako spolok zúčastnili 20.8.2009 a 5.9.2009.

Úvod čísla tvoria príhovory primátora mesta Handlová a generálneho riaditeľa HBP a.s. V ďalších príspevkoch sa dozvieme o histórii Bane Handlová, vo fotogalérii si pripomínáme spomienkové stretnutia 20.8.2009 a 5.9.2009, ale aj priebeh 2.stretnutia banských miest a obcí Slovenska v rámci neverejného smútočného šachtágu a ďalšie pravidelné rubriky.

AKTUÁLNA INFORMÁCIA!

MONTANREVUE nájdete po vydaní **ZADARMO** na distribučných miestach Marianskeho Permonu!
Blížšie informácie o možnosti predplatného:
www.zbsc.eu/predplatne.php

SLOVENSKÁ BANSKÁ CESTA

ALEBO PO STOPÁCH HISTÓRIE BANÍCTVA NA SLOVENSKU

ČASOPIS O HISTÓRII BANÍCTVA A BANSKO-HISTORICKOM DEDIČSTVE

MONTANREVUE

♦ SUČASNOSŤ ♦ HISTÓRIA ♦ PAMIATKY ♦ OSOBNOSTI ♦

ROČNÍK II.

ČÍSLO: 4 / DECEMBER 2009

CENA: 2,66 EUR / 80 SK

Špania Dolina

Rímskokatolícky kostol Preromenia Pána

Z OBSAHU ♦ Z HISTÓRIE HNEDOUHOĽNEJ BANE V HANDLOVEJ ♦ BANSKOŠTIAVNICKÝ BETLEHEM ♦ SLOVENSKÁ BANSKÁ CESTA ♦ VŠETKO ČO MÁME, POCHÁDZA Z PRÍRODNÝCH ZDROJOV ♦ HISTÓRIA BANÍCTVA V NÍZNEJ SLANEJ III. ♦ NÁKOVINY ♦ VIACNOCNÉ BANÍCKE PIESNE A MODLITBA ♦ SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Hlavným obsahom č. 4/2009 je popis projektu Slovenská banská cesta s mapou na strednej dvojstrane.

Prvé strany čísla tvorí dokončenie príspevku o histórii hnedouhoľnej bane v Handlovej. Ďalšie strany tvorí príspevok o najväčšom betleheme na Slovensku, ktorý si môžete prísť pozrieť do Banskej Štiavnice. *Určite nebudete ľutovať!* V poslednom období na Slovensku rezonuje téma nerastných surovín, najmä v súvislosti s aktivitami mimovládnych organizácií. V čísle prinášame v plnom znení stanovisko Slovenskej banskej komory k petícii "STOP uránu na Slovensku", ktorá bola odovzdaná do NR SR. Slovenské banské múzeum predstavuje v samostatnom príspevku jeho riaditeľ, PhDr. Jozef Labuda, CSc. Veríme, že aj č. 4/2009 na 32 stranách prináša veľa zaujímavého z oblasti slovenského baníctva a pre každého, koho zaujíma táto oblasť, bude poučným a zaujímavým čítaním.

ČÍSLO 1/2010 VYCHÁDZA 5. MARCA 2010.

Pripravil: Jozef Král, šéfredaktor MONTANREVUE

Hlavným cieľom projektu Slovenská banská cesta (ďalej len SBC) je zachovanie hmotného baníckeho dedičstva v kontexte prezentácie banských pamiatok v jednotlivých banských regiónoch Slovenska, budovanie a postupné prepojenie siete banských náučných chodníkov, vydanie propagačných materiálov, atď. Postupným naplnením uvedených cieľov je dosiahnutie zvýšenia aktívneho cestovného ruchu, rozvoj nových ekonomických aktivít súvisiacich s turizmom, rozvoj drobného podnikania.

V rámci projektu sú vytvorené tzv. centrá SBC. Tieto reprezentujú geograficky rozčlenené, sortimentom ťažených surovín, ale aj historicky a ťažobne blízke či vzdialenejšie banské regióny.

ZÁKLADNÉ ČLENENIE CENTIER SBC

1. Baníctvo Malých Karpát - Malokarpatská banská cesta centrum: **Pezinok** (Au, Sb, bridlica)
2. Uhoľné baníctvo Slovenska - Hornonitrianska uhoľná pánva centrá: **Prievidza, Handlová** (hnedé uhlie)
3. Baníctvo zlata, striebra a farebných kovov- zlaté kráľovské mestá centrá: **Banská Štiavnica, Kremnica, Hodruša-Hámre** (Au, Ag, Pb, Zn, Cu, Sb)
4. Baníctvo medi, zlata a antimónu - okolie Banskej Bystrice, Liptov a Horehronie centrá: **Banská Bystrica, Špania Dolina** (Cu, Au, Sb, Hg)
5. Baníctvo medi a železa - Špiš centrá: **Spišská Nová Ves, Rudňany** (Cu, Fe, Ba, Hg, Au)
6. Baníctvo železa, magnezitu a mastenca - Gemer centrum: **Rožňava** (Fe, MgCO₃, Sb, Cu, Au, Ag)
7. Baníctvo okolia Košíc, Prešova a Slanských vrchov centrum: **Košice** (NaCl, opál, Sb, Fe)

Pod jednotlivé centrá spadajú tzv. lokality - spolu 60 banských miest a obcí na Slovensku! Je pre nás potešením, ocenením práce nášho spolku, ale aj záväzkom, že jednou zo 4 obcí spadajúcich pod centrum: **Pezinok** je aj **MARIANKA**! Bývalej ťažbe a spracovaniu bridlice sa tak dostalo náležitého ocenenia a potvrdila sa jej jedinečnosť pre banícku históriu Slovenska.

Pre úplnosť dodávame, že ďalšími lokalitami pod centrom Pezinok sú: 1/2 Limbach, 1/3 Modra, 1/4 Pernek.

OZNAČENIE LOKALITY MARIANKA NA TRASE SBC:

1/5

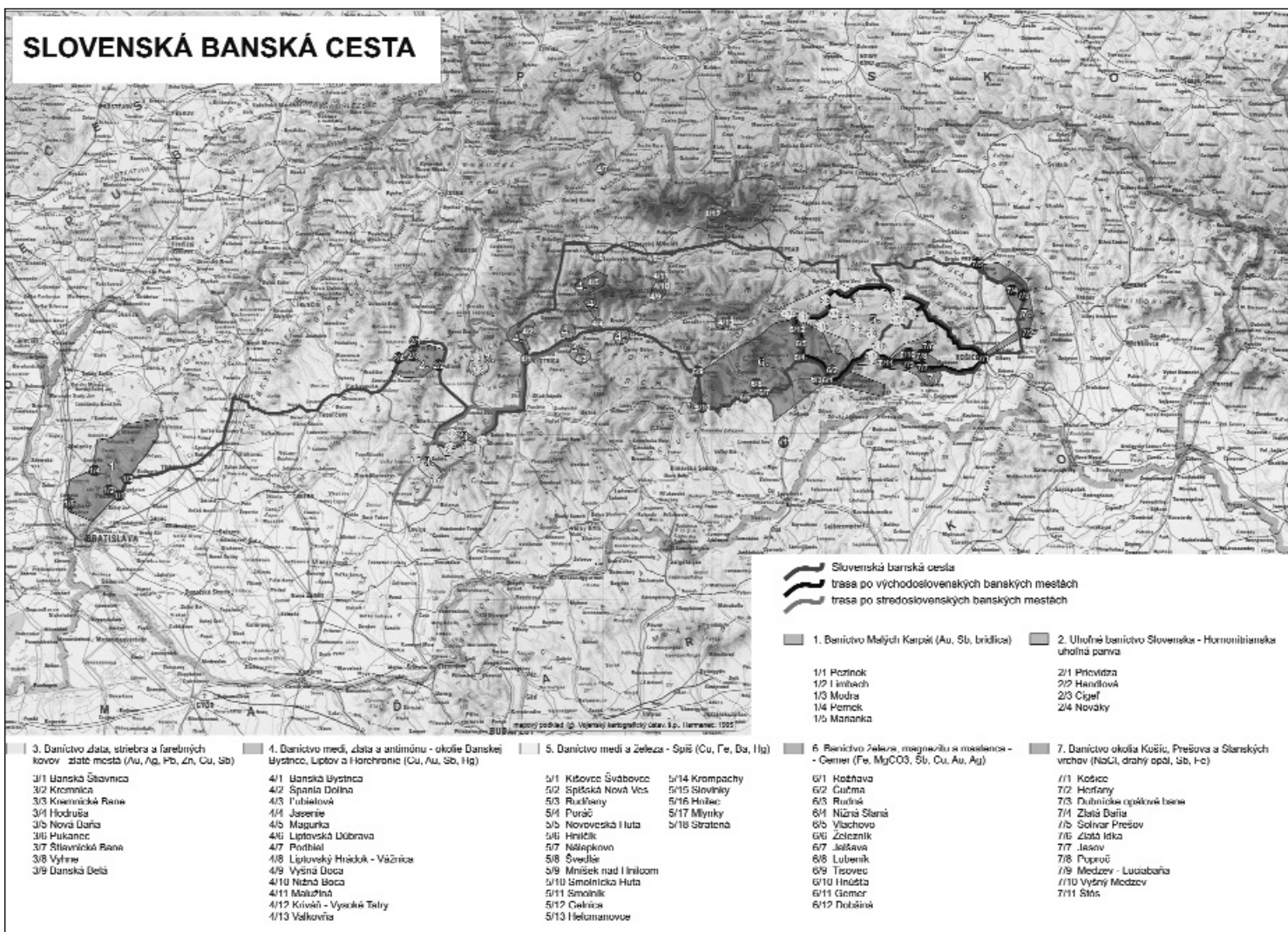
- **Šifrová jama a jej okolie v Pánskom lese,**
- **Bridlicová baňa v Marianskom údolí,**
- **Mariansky geologicko - banský náučný chodník (v príprave).**

Bližšie informácie o projekte SBC a jednotlivých lokalitách nájdete na webovej stránke:

www.slovenskabanskacesta.sk

MAPA SLOVENSKEJ BANSKEJ CESTY - LOKALITA 1/5 MARIANKA

Podporte naše ciele

a poukážte 2 % podiel zo zaplatenej dane z príjmu

Spolku Permon Marianka!

AKO POUKÁZAŤ 2% Z DANE? ČASOVÉ LEHOTY

15.február 2010

posledný termín pre zamestnancov, aby požiadali zamestnávateľov o vykonanie ročného zúčtovania zaplatených preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb

Do 31. marca 2010

posledný termín na podanie daňového priznania pre právnické osoby a fyzické osoby, ktoré si podávajú daňové priznanie - v rámci daňového priznania sa poukazujú aj 2% z dane

Poznámka: vyhlásenie je už súčasťou daňového priznania.

Do 30. apríla 2010

posledný termín pre zamestnancov na podanie Vyhlásenia o poukázaní 2% z dane

POPIS KROKOV PRE VENOVANIE 2% Z DANE

Ak si podávate daňové priznanie sami (napr. živnostníci):

Ak vyplňate Daňové priznanie pre fyzické osoby – **typ A**, potom venujte pozornosť VIII. oddielu s názvom „Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov FO podľa § 50 zákona.“

Ak vyplňate Daňové priznanie pre fyzické osoby – **typ B**, potom venujte pozornosť XII. Oddielu s názvom „Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov FO podľa § 50 zákona.“ Do príslušných koloniiek uveďte:

Suma v Sk: .... **uveďte sumu, ktorú nám poukazujete**

IČO: **37929674**

Právna forma: **Občianske združenie**

Obchodné meno: **Spolok Permon Marianka**

Ulica: **Borinská**

Číslo: **12**

PŠČ: **900 33**

Obec: **Marianka**

Vyplnené daňové priznanie za rok 2009 doručte Vášmu daňovému úradu a uhradte daň.

Ak ste zamestnaní:

Požiadajte svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov a o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane.

Vyplňte vyhlásenie o poukázaní 2 % dane. Uveďte vaše meno, rodné číslo, bydlisko a sumu zodpovedajúcu 2% zaplatenej dane.

Najneskôr do 30. apríla 2010 pošlite/doručte formuláre daňovému úradu v mieste Vášho bydliska.

TLAČIVÁ NA POUKÁZANIE 2% Z DANE nájdete na:
www.marianka.eu/percenta.html

Ďakujeme Vám!

Od 1. januára 2004 môžu fyzické aj právnické osoby poukazovať 2 % zo zaplatenej dane z príjmu na verejnosprospešné aktivity prijímateľov (§ 50 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov), ktorých účelom je predmet činnosti definovaný v § 50 ods. 5 citovaného zákona.

Spolok Permon Marianka od svojej registrácie v decembri 2006 je po druhý krát prijímateľom 2 % podielu zo zaplatenej dane z príjmov fyzických a právnických osôb za rok 2009. V termíne do 15. decembra 2009 bola zabezpečená registrácia ako prijímateľa u príslušného notárskeho úradu. Náš spolok je zverejnený v **"Zozname prijímateľov 2 % z dane na rok 2010"** vedenom Notárskou komorou Slovenskej republiky.

Ciele nášho spolku sú veľmi jasne definované v stanovách a pre ich naplnenie v kontexte plánu činnosti spolku na príslušný rok sú potrebné aj finančné zdroje okrem členského príspevku. Plán činnosti spolku je transparentný, pre každého nášho člena alebo sympatizanta je k dispozícii tak na webovej stránke spolku alebo na stránkach nášho spravodaja. Svoju činnosť vyvíjame ako záujemcovia o zdokumentovanie a zachovanie histórie našej obce a pre prezentáciu jej historickej danosti širokej verejnosti. Aj napriek krátkej dobe našej činnosti, sa nám podarilo dostať banicku históriu našej obce nielen do povedomia na regionálnej, ale aj na celoslovenskej úrovni.

Poukázanie 2 % podielu zo zaplatenej dane z príjmu darcu nič nestojí - je to len jeho prejav vôle venovať - poukázat' malú časť z už zaplatenej dane pre iného prijímateľa než je štát. Chce to len dobrú vôľu a pár minút na vyplnenie údajov v príslušnom formulári.

Výbor Spolku Permon Marianka vyslovuje úprimné poďakovanie všetkým darcom, ktorí sa rozhodnú poukázat' 2% podiel zo zaplatenej dane z príjmu pre jeho aktivity.

Ďakujeme!

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov	Spolok Permon Marianka
Právna forma	Občianske združenie
IČO	37929674
Ulica	Borinská 12
Obec	Marianka
PŠČ	900 33

